

ជម្ងឺ គ្រីពតូស្ទ័រីដិស្ទ័រីស្ទ័រីស (Cryptosporidiosis) Cryptosporidiosis

តើជម្ងឺ cryptosporidiosis ជាអ្វី ?

- ជម្ងឺ cryptosporidiosis ជាជម្ងឺរាគមួយប្រភេទបង្កឡើងដោយប៉ារ៉ាស៊ីតឈ្មោះ Cryptosporidium ដែលយាយីពោះវៀន ។
- ការឆ្លងមេរោគ cryptosporidium ត្រូវគេរាយការណ៍ថា កើតមានមនុស្ស និងកសិដ្ឋានមួយចំនួនផ្សេងៗគ្នា, សត្វចិញ្ចឹម លេង និងពពួកសត្វក្នុងស្រុក។
- ទោះបីជាមានពួក cryptosporidium ច្រើនប្រភេទផ្សេងៗគ្នាក៏ដោយ ក៏មានតែមួយប្រភេទប៉ុណ្ណោះគឺ cryptosporidium parvum ត្រូវបានគេគិតថាបង្កឲ្យមានការឆ្លងចំពោះមនុស្ស ។
- ក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋ NSW បានទទួលដំណឹងអំពីជម្ងឺ cryptosporidiosis តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៦ម៉្លេះ។ ចំនួនករណីជម្ងឺនេះច្រើនកើនឡើងនៅជុំវិញក្រៅនៃរដ្ឋ NSW ។

តើជម្ងឺនេះឆ្លងរាលដាលយ៉ាងដូចម្តេច ?

- មេរោគ cryptosporidium មានវត្តមានក្នុងលាមករបស់មនុស្សនិងសត្វដែលមានរោគហើយឆ្លងតាមរយៈការលេបចូលតាមមាត់នូវលាមកដែលមានមេរោគ ។
- ជម្ងឺនេះឆ្លងបន្តនៅពេលដែលមានការលេបទំពារប៉ារ៉ាស៊ីតនេះ។
- ការចំណីអាហារច្រើនកើតឡើងតាមរយៈ ៖
 - ការប៉ះពាល់រវាងមនុស្សម្នាក់និងមនុស្ស ជាពិសេសក្នុងគ្រួសារ និងក្នុងចំណោមក្មេងតូចៗ (ឧទាហរណ៍ មណ្ឌលថែរក្សាកូនក្មេង)។
 - ការទទួលទានទឹកដែលមានមេរោគ
 - ហែលទឹកក្នុងអាងហែលទឹកដែលមានមេរោគ
 - ចំណីអាហារ (ក្នុងករណីកំរ)
 - ប៉ះពាល់សត្វដែលមានផ្ទុកមេរោគ
 - សកម្មភាពផ្លូវភេទដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប៉ះពាល់ជាមួយលាមក
- មនុស្សដែលងាយចំណីអាហារខ្លាំងបំផុតនៅពេលដែលពួកគេមានជម្ងឺរាគ។ យ៉ាងណាមិញ ប៉ារ៉ាស៊ីតនៅតែអាចបញ្ចេញមកក្រៅ ក្នុងរយៈពេលជាច្រើនសប្តាហ៍ បើទុកណាជាពេលសញ្ញាបានបាត់អស់ក្តី។

តើមានរោគសញ្ញាអ្វីខ្លះ ?

- រោគសញ្ញានៃជម្ងឺ cryptosporidiosis ដែលកើតមានញឹកញាប់ គឺ រាកសុទ្ធតែទឹក, ចុកពោះ, ក្តៅខ្លួន, ក្អួត និងចង្កោរ ។ រោគសញ្ញាទាំងនេះអាចបណ្តាលឲ្យស្រកទម្ងន់ និង បាត់បង់ជាតិទឹក ។

- បណ្តាសញ្ញាដំបូងនៃជំងឺនេះលេចឡើងក្នុងរវាង ១-១២ ថ្ងៃ (ជាមធ្យម ៧ ថ្ងៃ) បន្ទាប់ពីជនណាម្នាក់បានឆ្លងមេរោគ ។
- ក្នុងករណីខ្លះពុំមានចេញជាសញ្ញាអ្វីទាំងអស់ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ជនទាំងនោះ នៅតែអាចចំលងជម្ងឺទៅអ្នកផ្សេងទៀតបានដែរ។
- មនុស្សដែលមានសុខភាពល្អ ភាគច្រើននឹងជាសះស្បើយឡើងវិញ ក្នុងរវាងពេលមិនដល់ ២ សប្តាហ៍ផង។
- មនុស្សដែលមានប្រព័ន្ធការពាររោគចុះខ្សោយ អាចមានរោគសញ្ញាច្រើនជាងនេះ ដែលអាចបិតថែរអស់ពេលជាច្រើនសប្តាហ៍ ។

តើគេធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ និងព្យាបាលជម្ងឺនេះយ៉ាងដូចម្តេច ?

- បើសិនលោកអ្នកមានរាករូស គេមានមធ្យោបាយតែមួយគត់ដើម្បីឲ្យជឺង គឺទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិត និងយកលាមកទៅពិនិត្យ បើសិនការរាកនេះ បង្កឡើងដោយ cryptosporidiosis នោះ។
- ការទទួលបានទឹកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់មានសារសំខាន់ណាស់ចំពោះអ្នកមានជម្ងឺរាក ដើម្បីជៀសវាងកង្វះជាតិទឹក ។
- គេពុំមានការព្យាបាលជាក់លាក់ចំពោះជម្ងឺ cryptosporidiosis ទេ។

តើគេបង្ការជម្ងឺនេះយ៉ាងដូចម្តេច ?

- ដើម្បីជៀសវាងការកើតជម្ងឺ cryptosporidiosis ត្រូវ ៖
- លាងដៃជាញឹកញាប់ជាមួយសាប៊ូនិងទឹកម៉ាស៊ីនឲ្យបានស្អាតក្រោយពេលចេញពីបង្គន់, ប៉ះពាល់សត្វពាហនៈ, ផ្លាស់ប្តូរកន្ទប ឬ ធ្វើការក្នុងស្ថានច្បារ និងមុនពេលរៀបចំម្ហូបអាហារនិងឆោសជ្ជះ។
 - មិនត្រូវទទួលបានទឹកដែលមិនមានការសម្លាប់មេរោគទេ (ឧទាហរណ៍ ទឹកស្ទឹង/ទន្លេ, អូរ, បឹង ,និងត្រពាំង)។ ការដាំទឹកដែលបានមកពីប្រភពទាំងនេះឲ្យពុះ ឲ្យបានមួយនាទីនឹងអាចសំលាប់មេរោគបានដោយរួមទាំងមេរោគនៃជម្ងឺ cryptosporidiosis ផង។

ដើម្បីជៀសវាងការឆ្លងរាលដាលនៃជម្ងឺ Cryptosporidiosis :

- កុំឲ្យក្មេងតូចៗដែលមានជម្ងឺរាករូសទៅសាលា, មជ្ឈមណ្ឌលថែរក្សាក្មេង ឬ លេងជាក្រុមរហូតដល់ជម្ងឺរាករូសបាត់ទាំងស្រុង។
- អ្នករៀបចំម្ហូបអាហារ, អ្នកថែទាំក្មេង និង បុគ្គលិកថែទាំសុខភាពដែលមានជម្ងឺ cryptosporidiosis មិនគួរ ធ្វើការទេរហូតទាល់តែជម្ងឺរាករូសបាត់ទាំងស្រុង ។
- ក្រោយពីយ៉ាងហោចណាស់ក៏មួយអាទិត្យដែរ បន្ទាប់ពីជម្ងឺរាកនេះបានជាសះស្បើយ លោកអ្នកមិនត្រូវ : ប្រើអាងហែលទឹក ឬក៏កន្លែងមុជទឹកកំសាន្តផ្សេងៗទៀតដែរ, ឬក៏ប្រើប្រាស់ស្រោមពួក, ខ្នើយ ឬ កន្សែងពោះគោរួមជាមួយអ្នកផ្សេងទៀត។

ព័ត៌មានបន្ថែម- Public Health Units in NSW

ចំពោះព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទងវេជ្ជបណ្ឌិត មន្ទីរសុខភាពសាធារណៈតាមតំបន់ ឬមណ្ឌលសុខភាពក្នុងសហគមន៍របស់លោកអ្នក។ សូមមើល នៅត្រង់កន្លែង 'NSW Government' នៅផ្នែកខាងមុខនៃសៀវភៅ White Pages។

Metropolitan Areas

Central Sydney	9515 3180
South Eastern Sydney	9382 8333
Northern Sydney	9477 9400
South Western Sydney	9828 5944
Western Sydney	9840 3603
Wentworth	4734 2022

Rural Areas

Central Coast	4349 4845
Mid North Coast	6588 2750
Mid Western	6339 5548
Hunter	4924 6477
Illawarra	4255 2200
New England	6766 2288
Northern Rivers	6620 7500
Macquarie	6841 2216
Southern	4827 3428
Greater Murray	6021 4799
Far West	(08) 8080 1499

NSW Department of Health

73 Miller Street
North Sydney NSW 2059
Tel. (02) 9391 9000
Fax. (02) 9391 9101
TTY. (02) 9391 9900

NSW Health website
www.health.nsw.gov.au